

ЖАНРОВО-СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО АНГЛОМОВНОГО ДИСКУРСУ ФЕНТЕЗІ

Кадуріна В.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – викладач Назаренко О. В.

Останнім часом намітилася тенденція появи літературних творів як паралельної реальності, де автор виступає в ролі творця і створює особливий світ зі своєю історією, культурою та етносами, де говорять на різних вигаданих мовах. Подібну художню творчість відносять до порівняно нових літературних жанрів – наукової фантастики і фентезі.

Фентезі – жанр ненаукової фантастики, що веде свій родовід від різних видів міфотворчості, легенд, казок, утопій. Фентезі, як правило, будується на антитезі: добра і зла, порядку і хаосу, гармонії і дисонансу; герой пускається в подорож, борючись за істину і справедливість. Багато історій цього жанру відбуваються у вигаданих світах, де магія є звичною справою.

На відміну від наукової фантастики, фентезі не прагне пояснити світ, в якому відбувається дія твору, з точки зору науки. Сам цей світ існує у вигляді якогось допущення, а його фізичні закони можуть відрізнитися від реалій нашого світу. В такому світі може бути реальним існування богів, чаклунства, міфічних істот (дракони, гноми, тролі), привидів і будь-яких інших фантастичних створінь. Водночас, принципова відмінність «чудес» фентезі від їх казкових аналогів – у тому, що вони є нормою описуваного світу і діють системно, як закони природи. Як зазначено у словарі літературознавчих термінів, фентезі – це різновид фантастики: твори, що зображують вигадані події, в яких головну роль грає ірраціональне, містичне начало, і світи, існування яких не можна пояснити логічно. В фентезі діють боги, демони, добрі і злі чарівники, гноми, велетні, говорять тварини і предмети, привиди, вампіри, міфологічні та казкові істоти. Фентезі – своєрідне з'єднання казки, фантастики та пригодницького лицарського роману.

Можна виділити такі жанрові ознаки фентезі:

1. неіснуючий світ, що володіє властивостями, неможливими в нашій реальності;
2. магія і фольклорні персонажі як необхідний елемент;
3. авантюрний сюжет (як правило – пошук, мандрівка, війна тощо);
4. середньовічний антураж, хоча тут можливі варіанти;
5. приховане протиставлення технології і чарівництва на користь останнього;
6. на перший план висуваються герої, їхні вчинки і переживання, чарівне і казкове відіграє допоміжну, але далеко не другорядну роль;

7. протистояння добра і зла як основний сюжетоутворюючий стрижень. Звичайно, фентезі відрізняється від казки. Зло і добро в ній рівнозначні, а в казці добро перемагає без втрат.

8. наявність потойбічного світу та його проявів;

9. повна свобода автора: він може повернути сюжет найнесподіванішим чином, оскільки чарівний світ фентезі припускає, що в ньому можливо все. Ця остання жанрова особливість – одна з найбільш важливих, визначальних.

Невід'ємною жанровою особливістю фентезі також є надприродні істоти, такі як ельфи: *«The face of Elrond was ageless, neither old, nor young; his hair was dark as the shadows of the light; his eyes were grey as a clear evening, and in them was a light like the light of stars».*

У якомусь роді, Фродо у «Володарі кілець» нагадує Артура: він теж отримав жахливу рану, яку не можна було вилікувати і був відправлений в Валінор (ті самі Безсмертні Землі), для того, щоб зцілитися: *«Frodo heard a sweet singing running in his mind; a song that seemed to come like a pale light behind a grey rain-curtain, and growing stronger to turn the veil all to glass and silver, until at last it was rolled back, and a far green country opened before him under a swift sunrise».*

Стиль – це не тільки сукупність прийомів, а й відбиття у повідомленні сприйняття оточуючої дійсності, образного бачення світу та образного мислення, невід'ємного від емоційної оцінки. Найбільш частотним стилістичним прийомом, використаним Джоном Толкіном, є алітерація.

Кадуріна, В. Жанрово-стилістичні особливості сучасного англomовного дискурсу фентезі [Текст] / В. Кадуріна ; наук. кер. О.В. Назаренко // Перекладацькі інновації : матеріали V Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Суми, 12-13 березня 2015 р. / Редкол.: С.О. Швачко, І.К. Кобякова, О.О. Жулавська та ін. - Суми : СумДУ, 2015. - С. 95-96.